

Geef me de 5

**DE PRAKTISCHE
METHODIEK
VOOR ONGANG
MET MENSEN
MET AUTISME**

Na het volgen van de 'Geef me de 5 Basis cursus' is bekend wat de oorzaak is van gedrag wat een kind, leerling of cliënt met autisme laat zien. De basisvaardigheden voor positief contact en het voorkomen van ongewenst gedrag zijn gezet. In de 'Geef me de 5 Verdiepingscursus' wordt dieper in gegaan op de Geef me de 5-methodiek en Anti-communicatie, en wordt geleerd hoe er nog meer structuur en duidelijkheid kan worden geboden. Strijd en conflicten worden verleden tijd. Rust, nieuwe vaardigheden aanleren en meer grip op de wereld komen daarvoor in de plaats. Met deze verdiepingcursus kan de brug naar ontwikkeling van persoonsafhankelijk, naar structuurafhankelijk naar zelfstandig worden gevormd.

In de 4-daagse verdiepingcursus van Geef me de 5 worden de deelnemers volgens de methodiek Geef me de 5 opgeleid en getraind in de begeleiding van mensen met ASS. Omdat Autimaat voornamelijk gericht is op het begeleiden/behandelen van kinderen en jeugdigen met ASS, is 70% van de cursus specifiek op hen gericht. De inhoud van de cursus is gebaseerd op actuele, valide en betrouwbare vakkennis.

De cursusdagen omvatten theorie, afgewisseld met praktische opdrachten om de theorie te oefenen en in de praktijk te leren toepassen. Na iedere cursusdag krijgt de cursist de opdracht om het geleerde in de praktijk te brengen en dit vervolgens tijdens de volgende cursusdag met de trainer te evalueren. Daarnaast krijgt de cursist na afloop van iedere dag de opdracht om het geleerde op film vast te leggen. Aan de start van de tweede, derde en vierde dag wordt middels "Video Interactie Analyse Autisme" de film stap voor stap in kleine details bekeken en beoordeeld en ontvangt de cursist feedback.

CURSUSDAG 1:

Leerdoelen

- Blok 1 Cursisten begrijpen de Cirkel van Autismespectrum Symptomen en kunnen zichtbaar gedrag, zonder oordeel, waarnemen in de praktijk.
- Blok 2 Cursisten begrijpen het belang van juist aansluiten bij de persoon met autisme en passen dit op verschillende manieren toe.
- Blok 3 Cursisten weten welke manieren van toevoegen er zijn en passen dit op het juiste moment toe zodat gewenst gedrag zichtbaar wordt.
Ze zijn in staat bij te sturen wanneer de uitkomst anders is dan verwacht.
- Blok 4 Cursisten begrijpen wat tolken inhoud en het belang hiervan, ze passen het toe in situaties met één of meerdere autistische kinderen/jongeren/cliënten.

Inhoud

- Blok 1 Inleiding van de docent en kennisoverdracht over de Cirkel van Autismespectrum Symptomen en waarnemen, aangevuld met oefeningen .
- Blok 2 Uitleg aan de hand van schema's en videobeelden over aansluiten op het juiste moment, oefeningen in aansluiten bij het kind, de cliënt of leerling.
- Blok 3 Uitleg aan de hand van schema's en videobeelden over toevoegen op het juiste moment, oefenen met de verschillende manieren om dit te doen en het combineren van eerder geleerde communicatietechnieken met het toevoegen.
- Blok 4 Uitleg over het belang van tolken aan de hand van voorbeelden en videobeelden, oefenen met tolken tussen twee kinderen, jongeren, cliënten of leerlingen.

CURSUSDAG 2

Leerdoelen

- Blok 1 Cursisten zoeken de oorzaak van ongewenst gedrag, weten welke mogelijke aanpakken er zijn en integreren alles wat ze geleerd hebben tijdens het kijken van elkaars ingebrachte videobeelden uit de praktijk.
- Blok 2 Cursisten begrijpen het belang van tekenen en visualiseren, kunnen hier verschillende vormen van toepassen en ervaren dat dit altijd en overal kan ongeacht eigen vaardigheden of tijd.
- Blok 3 Cursisten tekenen en visualiseren regels en afspraken. Ze weten wat hierbij van belang is en passen dit toe. Daarnaast zijn ze in staat om een gesprek mee te tekenen om zo conflicten op te lossen en/of te voorkomen.
- Blok 4 Cursisten begrijpen en herkennen openstaande mappen bij hun kind, cliënt of leerling. Ze kennen de technieken om deze mappen te sluiten en passen dit toe.

Inhoud

- Blok 1 De cursist brengt zijn of haar eigen filmbeelden uit de praktijk in en deze worden minutieus geanalyseerd. Het gaat hier om filmbeelden van de cursist en zijn of haar cliënt. Door middel van de filmbeelden wordt beoordeeld of hetgeen men heeft geleerd tijdens de cursus in praktijk wordt gebracht. De beoordeling wordt gebaseerd op het feit of de actie van de cursist leidt tot een gewenste reactie/gedrag van de cliënt. Naast de beoordeling worden toekomstige leerdoelen en mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling van de cursist besproken en eventueel uitgestippeld.
- Blok 2 Uitleg aan de hand van mindmaps en videobeelden over tekenen en visualiseren bij mensen met autisme. Oefenen met tekenen, waardoor cursisten ervaren dat hier weinig tijd of vaardigheden voor nodig zijn. Er wordt uitgelegd waar rekening mee gehouden kan worden tijdens het tekenen.
- Blok 3 Oefenen met het tekenen van regels en afspreken en aandachtspunten hierbij. Daarnaast wordt er geoefend met het tekenen van gesprekken, een vaardigheid die ingezet kan worden bij het voorkomen of oplossen van conflicten. Dit wordt gedaan aan de hand van videobeelden en conflicten uit de eigen praktijk.
- Blok 4 De informatie over openstaande mappen uit de basis cursus wordt kort herhaald en daarna aangevuld met verdiepende informatie en technieken aan de hand van afbeeldingen en videobeelden. Er komen complexe voorbeelden aan bod en er wordt geoefend met het sluiten van de mappen door middel van de geleerde technieken.

CURSUSDAG 3

Leerdoelen

- Blok 1 Cursisten zoeken de oorzaak van ongewenst gedrag, weten welke mogelijke aanpakken er zijn en integreren alles wat ze geleerd hebben tijdens het kijken van elkaars ingebrachte videobeelden uit de praktijk.
- Blok 2 Cursisten begrijpen het belang van een stevig basisfundament en herkennen problemen bij een gebrek aan basisfundament. Ze maken op maat voor hun kind, leerling of cliënt met autisme een structuur voor de dag en week en passen dit aan waar dit nodig.
- Blok 3 Cursisten weten waarom hun kind, leerling of cliënt met autisme een taakstructuur nodig heeft en maken taakstructuren: duidelijk op de 5 en op maat.
- Blok 4 Cursisten weten het verschil tussen een regel en een afspraak. Ze herkennen situaties waarin er een nieuwe regel of afspraak gemaakt moet worden, en maken deze op maat en duidelijk op de 5 door middel van visualiseren.

Inhoud

- Blok 1 De cursist brengt zijn of haar eigen filmbeelden uit de praktijk in en deze worden minutieus geanalyseerd. Het gaat hier om filmbeelden van de cursist en zijn of haar cliënt. Door middel van de filmbeelden wordt beoordeeld of hetgeen men heeft geleerd tijdens de cursus in praktijk wordt gebracht. De beoordeling wordt gebaseerd op het feit of de actie van de cursist leidt tot een gewenste reactie/gedrag van de cliënt. Naast de beoordeling worden toekomstige leerdoelen en mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling van de cursist besproken en eventueel uitgestippeld.
- Blok 2 Uitleg aan de hand van illustraties en filmbeelden uit de praktijk over het herkennen en begrijpen van het (gebrek aan) basisfundament en het belang hiervan. Voorbeelden en uitleg over de verschillende mogelijkheden van het op maat maken van een dag- en weekstructuur. Het blok wordt afgesloten met oefeningen in het maken van een dag- en weekstructuur, en het aanpassen wanneer het in de praktijk niet lijkt te werken.
- Blok 3 Uitleg aan de hand van illustraties en filmbeelden uit de praktijk over het herkennen en begrijpen taakstructuren en het belang hiervan. Voorbeelden en uitleg over hoe een taakstructuur op maat gemaakt kan worden. Het blok wordt afgesloten met oefeningen in het maken van een taakstructuur en het aanpassen van de structuren op detailniveau.
- Blok 4 Uitleg aan de hand van illustraties en filmbeelden uit de praktijk over het herkennen en begrijpen van het verschil tussen regels en afspraken en het belang voor de persoon met autisme van regels en afspraken. Uitleg over het duidelijk op de 5 visualiseren. Het blok wordt afgesloten met oefeningen over regels, afspraken én uitzonderingen visualiseren.

CURSUSDAG 4

Leerdoelen

- Blok 1 Cursisten zoeken de oorzaak van ongewenst gedrag, weten welke mogelijke aanpakken er zijn en integreren alles wat ze geleerd hebben tijdens het kijken van elkaars ingebrachte videobeelden uit de praktijk.
- Blok 2 Cursisten stellen hun kind, leerling of cliënt centraal binnen de woon- en/of werkomgeving. Ze hanteren de basishouding van Geef me de 5 en vertalen dit binnen hun eigen praktijk en/of in het team waar ze werkzaam zijn.
- Blok 3 Cursisten vertalen Geef me de 5 naar hun woon- en/of werkomgeving en helpen collega's, familie en omgeving om hun kind, leerling of cliënt centraal te zetten. Ze zetten psycho-educatie in bij hun omgeving en bij de persoon met autisme
- Blok 4 Cursisten weten welke aanpak ze kunnen inzetten bij (complexe) casussen en vertalen dit naar hun eigen situatie. Ze gaan na wat in hun woon-en/of werkomgeving goed aansluit op hun kind, cliënt of leerling met autisme en waar er nog winst te behalen valt. Cursisten zoomen in op hun eigen communicatie om na te gaan waar ze nog in kunnen ontwikkelen.

Inhoud

- Blok 1 De cursist brengt zijn of haar eigen filmbeelden uit de praktijk in en deze worden minutieus geanalyseerd. Het gaat hier om filmbeelden van de cursist en zijn of haar cliënt. Door middel van de filmbeelden wordt beoordeeld of hetgeen men heeft geleerd tijdens de cursus in praktijk wordt gebracht. De beoordeling wordt gebaseerd op het feit of de actie van de cursist leidt tot een gewenste reactie/gedrag van de cliënt. Toekomstige leerdoelen en mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling van de cursist besproken en eventueel uitgestippeld.
- Blok 2 Uitleg aan de hand van illustraties en filmbeelden over het centraal zetten van het kind, de leerling of cliënt met autisme in de omgeving en het belang van de eigen basishouding hierbij. Er wordt geoefend met rollenspellen en verschillende praktische casussen.
- Blok 3 Uitleg aan de hand van illustraties en filmbeelden uit de praktijk over het geven van psycho-educatie volgens Geef me de 5. Er wordt geoefend met psycho-educatie naar de omgeving aan de hand van eigen casussen door visualiseren en rollenspellen.
- Blok 4 Door middel van praktische casussen en eigen casussen wordt met verschillende werkvormen geoefend om een handige aanpak toe te passen.

CONTACTUREN

Dagprogramma:

9.00 – 9.30	inloop
9.30 – 11.15	blok 1 cursus
11.15 – 11.30	koffiepauze
11.30 – 12.30	blok 2 cursus
12.30 – 13.30	lunchpauze
13.30 – 14.45	blok 3 cursus
14.45 – 15.00	thee pauze
15.00 – 16.30	blok 4 cursus

Totaal aantal contacturen per cursusdag

5,5 uur

ZELFSTUDIE-UREN

Literatuur

- Geef me de 5 (2004) 188 pagina's
- Auti-communicatie (2012) 318 pagina's
- Dit is autisme (2017) 220 pagina's

Totaal pagina's 726

Pagina's per cursusdag 90

Aantal uren zelfstudie m.b.t. literatuur per cursusdag

9 uur*

Maken van video-opnames en bewerken van beeldmateriaal ten behoeve van Video Interactie Analyse Autisme op dag 2, 3 en 4

1 uur

Oefenen geleerde vaardigheden Geef me de 5 in de praktijk

0,5 uur

*Uitgaande van 10 bladzijden per uur.

UREN PER CURSUSDAG

	Contacturen	Zelfstudie-uren	Supervisie-uren	Totaal
Dag 1	5,5	10,5	1	17
Dag 2	5,5	10,5	1	17
Dag 3	5,5	10,5	1	17
Dag 4	5,5	10,5	1	17
Totaal basis cursus				68

Onderbouwing

Ainsworth, M.D.S. en Eichberg, C. (1991) Effects on mother-infant attachment of mother's unresolved loss of an attachment figure or other traumatic experience. In P. Marris, J. Stevenson-Hinde en C. Parkes (Eds.), *Attachment across the life cycle* (pp.160-183). New York: Routledge.

Allen-Meares, P., MacDonald, M. and McGee, K. (2016). Autism spectrum disorder updates – relevant information for early interventionist ot consider. *Frontiers in public health*, 4:236.

American Psychiatric Association. (2000). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (4th. ed.)*. Washington, DC: Author.

American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th. ed.)*. Washington, DC: Author.

Geef me de 5 verdiepingscursus

- Attwood, T. (2004). Cognitive Behaviour Therapy for Children and Adults with Asperger Syndrome. *Behavior Change*, 21, 147-16.
- Baron-Cohen, S. (2000). Theory of Mind and Autism: A review. *International Review of Research in Mental Retardation*, 23, 170-184.
- Bartsch, T. (ed) (2012). *The Clinical Neurobiology of the Hippocampus: An Integrative View*. Oxford university press.
- Bateman, A.W., & Fonagy, P. (2011). *Handbook of Mentalizing in Mental Health Practice*. London: American Psychiatric Publishing.
- Bogdashina, O. (2005). *Waarneming en zintuiglijke ervaringen bij mensen met Autisme en Aspergersyndroom*. Apeldoorn Garant.
- Beauchamp, M.S. (2015). The social mysteries of the superior temporal sulcus. *Cell*, 19(9): 489-490.
- Behrmann, M., Thomas, C. and Humphreys, K. (2006) Seeing it differently: visual processing in autism. *Trends in cognitive sciences*, 10(6): 258-264.
- Bowlby, J. (1984) *Attachment and loss. Volume I Attachment*. Revised edition. London: pelican
- Blokhuis, A. (2011). *Je luistert wel maar je hoort me niet*. Apeldoorn: Maklu.
- Bremner, J.D. and Narayan, M. (1998). The effects of stress on memory and the hippocampus throughout the life cycle: Implications for childhood development and aging. *Development and Psychopathology*, 10, 871-885.
- Bruin, C. de. (2004). *Geef me de 5*. Doetinchem: Graviant educatieve uitgaven.
- Bruin, C. de. (2012). *Uitleg in beeld. Psycho-educatie ASS geef me de 5*. Doetinchem Graviant educatieve uitgaven.
- Bruin, C. de. (2012). *Anti-communicatie*. Doetinchem: Graviant educatieve uitgaven.
- Bruin, C. de. (2017). *Dit is autisme*. Doetinchem: Graviant educatieve uitgaven.
- Caria, A. and the Falco, S. (2015). Anterior insular cortex regulation in autism spectrum disorders. *Frontiers in behavioral neuroscience*, 9:38.
- Claassen, A. & Pol, S. (2015). *Schematherapie en de Gezonde Volwassene. Positieve technieken uit de praktijk*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Clercq, H., de (2014). *Autisme van binnen uit. Een praktische gids*. Antwerpen: Uitgeverij Houtekiet.
- Cook, R., Brewer, R., Shah, P and Bird, G. (2014). Intact facial adaptation in autistic adults. *Autism research*.
- Courchesne, E & Pierce, K. (2005). Why the frontal cortex in autism might be talking only to itself: local overconnectivity but long-distance disconnection. *Current Opinion in Neurobiology* 15, 225-230.
- Craig, A.D. (2009). How do you feel – now? The anterior insula and human awareness. *Nature reviews. Neuroscience*, 10(1): 59-70.
- Daveym C.G. et al., (2016). Mapping the self in the brain's default mode network. *NeuroImage*, 132. Elsevier.
- Delfos, M.F. (2000). *Luister je wel naar mij?!* Amsterdam: SWP.
- Delfos, M.F. (2001). *Een vreemde wereld*. Amsterdam: SWP.
- Delfos, M.F. (2005). *Ik heb ook wat te vertellen!* Amsterdam: SWP.
- Delfos, M.F. (2013). *Autisme op school. Deel 1: basisonderwijs / primair onderwijs*. Amsterdam: SWP.
- Degrieck, S. (2014). *Autisme en tijdsbesef*. Houten: LannooCampus.
- Didden, R. Huskens, B. (2008). *Begeleiding van kinderen en jongeren met autisme*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum. Blz 112-125.
- Green, S.A., Rudie, Colich, N.L., Wood, J.J., Shirinyan, D., Hernandez, L., Tottenham, N., Dapretto, M. (2013). Over-Reactive Brain Responses to Sensory Stimuli in Youth With Autism Spectrum Disorders RH: fMRI Response to Sensory Stimuli in ASD. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*. 52(11).
- Hari, R. (2017). From brain-environment connection to temporal dynamics and social interaction: principles of the human brain. *Neuron*, 94(5):1033-1039.
- Janzing, C. & Kerstens, J. (2012). *Werken in een therapeutisch milieu*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum
- Just, M.A., Cherkassky, V.L., Keller, T.A., Minshew, N.J. (2004). Cortical activation and synchronization during sentence comprehension in high functioning autism: Evidence of underconnectivity. *Brain*, 127(8):1811-1821.

- Le Fevere de Ten Hove, M., Callens, N., Geysen, T. & Maene, W. (2007). *Survivalkit voor leerkrachten: oplossingsgericht werken op school*. Antwerpen-Apeldoorn: Garant
- Martino, Di A., Yan, C.G., Li, Q., Denio, E., et al. (2014). The autism brain imaging data exchange: towards a large-scale evaluation of the intrinsic brain architecture in autism. *Molecular Psychiatry*, 19, 659-667.
- Myles, B. Trautman, M. Schelvan, R. (2006). *Verborgen regels*. Huizen: Pica. 13-57.
- Ozonoff, S. (1995). Executive functions in autism . In *Learning and Cognition in Autism. Current Issues in Autism*. Edited by Schopler, El., Mesibov, G.B. Plenum Press: 199-219.
- Pol, H. (2014). *Basisboek luisteren & spreken*. Ede: Vanbinnenuit.
- Römgens, T. (2011). *Vuurwerk: beter onderwijs door breinkennis*. Sweikhuizen: Natuurlijk Leren.
- Smidts, D. & Huizinga, M. (2011). *Gedrag in uitvoering. Over executieve functies bij kinderen en pubers*. Amsterdam: Nieuwezijds B.V.
- Uddin, L.Q. et al., (2007). The self and social cognition: the role of cortical midline structures and mirror neurons. *Trends in cognitive neurosciences*, 11(4).
- Vonk, J. & Hosmar, A. (2011). *Emotionele ontwikkeling bij mensen met een beperking; een denken handelingskader voor de praktijk*. Leuven: Uitgeverij Acco
- Vreede, A. (2015). *Teken je gesprek over gedrag*. Huizen: Pica.
- Wanqing, L. et al., (2014). The default mode network and social understanding of others: what do brain connectivity studies tell us.
- Wijngaarden-Cremers, P.J.M. van, Eeten, E. van, Groen, W.B., Deurzen, P.A. van, Oosterling, I.J. and Gaag, R.J. van der (2014). Gender and age differences in the core triad of impairments in autism spectrum disorders: a systematic review and meta-analysis. *Journal of autism and developmental disorders*, 44, 627-635.
- Wing, L. (2003). *The autistic spectrum*. London: Robinson
- Young, J.E., Klosko, J.S., & Weishaar, M.E. (2013). *Schemagerichte therapie*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Delfos, M.F. (2013). *Autisme op school. Deel 1: basisonderwijs / primair onderwijs*. Amsterdam: SWP.
- Degrieck, S. (2014). *Autisme en tijdsbesef*. Houten: Lanno Campus.
- Didden, R. Huskens, B. (2008). *Begeleiding van kinderen en jongeren met autisme*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum. Blz 112-125.
- Green, S.A., Rudie, Colich, N.L., Wood, J.J., Shirinyan, D., Hernandez, L., Tottenham, N., Dapretto, M. (2013). Over-Reactive Brain Responses to Sensory Stimuli in Youth With Autism Spectrum Disorders RH: fMRI Response to Sensory Stimuli in ASD. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*. 52(11).
- Hari, R. (2017). From brain-environment connection to temporal dynamics and social interaction: principles of the human brain. *Neuron*, 94(5):1033-1039.
- Janzing, C. & Kerstens, J. (2012). *Werken in een therapeutisch milieu*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum
- Just, M.A., Cherkassky, V.L., Keller, T.A., Minshew, N.J. (2004). Cortical activation and synchronization during sentence comprehension in high functioning autism: Evidence of underconnectivity. *Brain*, 127(8):1811-1821.
- Le Fevere de Ten Hove, M., Callens, N., Geysen, T. & Maene, W. (2007). *Survivalkit voor leerkrachten: oplossingsgericht werken op school*. Antwerpen-Apeldoorn: Garant
- Martino, Di A., Yan, C.G., Li, Q., Denio, E., et al. (2014). The autism brain imaging data exchange: towards a large-scale evaluation of the intrinsic brain architecture in autism. *Molecular Psychiatry*, 19, 659-667.
- Myles, B. Trautman, M. Schelvan, R. (2006). *Verborgen regels*. Huizen: Pica. 13-57.
- Ozonoff, S. (1995). Executive functions in autism . In *Learning and Cognition in Autism. Current Issues in Autism*. Edited by Schopler, El., Mesibov, G.B. Plenum Press: 199-219.
- Pol, H. (2014). *Basisboek luisteren & spreken*. Ede: Vanbinnenuit.
- Römgens, T. (2011). *Vuurwerk: beter onderwijs door breinkennis*. Sweikhuizen: Natuurlijk Leren.
- Smidts, D. & Huizinga, M. (2011). *Gedrag in uitvoering. Over executieve functies bij kinderen en pubers*. Amsterdam: Nieuwezijds B.V.
- Uddin, L.Q. et al., (2007). The self and social cognition: the role of cortical midline structures and mirror neurons. *Trends in cognitive neurosciences*, 11(4).
- Vonk, J. & Hosmar, A. (2011). *Emotionele ontwikkeling bij mensen met een beperking; een denken en handelingskader voor de praktijk*. Leuven: Uitgeverij Acco

- Vreede, A. (2015). *Teken je gesprek over gedrag*. Huizen: Pica.
- Wang, L. et al., (2014). The default mode network and social understanding of others: what do brain connectivity studies tell us.
- Wijngaarden-Cremers, P.J.M. van, Eeten, E. van, Groen, W.B., Deurzen, P.A. van, Oosterling, I.J. and Gaag, R.J. van der (2014). Gender and age differences in the core triad of impairments in autism spectrum disorders: a systematic review and meta-analysis. *Journal of autism and developmental disorders*, 44, 627-635.
- Wing, L. (2003). *The autistic spectrum*. London: Robinson
- Young, J.E., Klosko, J.S., & Weishaar, M.E. (2013). *Schemagerichte therapie*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.